

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

C ante L

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

torum & nonaginta, mons mari & paludibus instar insule cir-
 cundatus. Habet etiam castellū, & Circes sacellum, & Miner-
 vae aram. Virg. lib. 6. Aeneid. Proxima Circeæ raduntur litto-
 ra terre, Dives inaccessos ubi Solus filia lucos Assiduo resonat
 cantu. Vide plura apud Homer. 10. Odysl.
 Circeio poculo, Cicero de homine subito in alium mutato di-
 xit, Actione in Vetrem prima: Sic repente è vestigio ex homi-
 ne, tanquā aliquo Circeio poculo, factus est Verres: redit ad
 se atque ad mores suos. Sic dicimus Virga Circeæ, qua Cir-
 ce credebatur mentem adimere, ac reddere: pecudes facere
 & homines.
 Circes domus, Oppidum Campaniæ, Pomponio: Strabo
 Circeum vocat, à quo Circei. Plinius tradidit Circeos insu-
 lam aliquando fuisse immenso mari circumdatam, mox con-
 tinenti adnexam. Circei, Ciceroni Circeiensis dicti, libro 3.
 de Natur. deor. Vide præcedentia & sequentia his statim, &
 Pontina in P.
 Circum, Promontorium Tusculorum, Ptolemæo: alio no-
 mine Sancta felicitas.
 Circus, quod hic pro insula Myrix adiacente corruptè lege-
 batur. Vide CYZICVS.
 Circus, de Circus Romanis vide Nicol. Perott. in Cornucopia,
 & Alexand. ab Alexand.
 Ciris, dicitur Scylla Nisi regis filia, mutata in avem Cirim: id
 est, alaudam. Vide SCYLLA. scribitur Oppiano lib. 1. de
 Aucupio.
 Cirrha, sive Cirra, Cirra, Namidix fuit urbs muoiti-
 ma, in qua Iugurtha Adherbalem necavit, ut est videre apud
 Salust. in Iugurth. Vide & Strabon. lib. ult. Vulgò Conilana.
 Cirsiada, Vicus Anticæ. Vide CERCIADA.
 Cirsius, Fluvius est memorandus in Scythia, teste Herod.
 Cis, nomen patris Saul, ut habetur in lib. 1. Reg. cap. 9.
 Cispina, Gallia, quæ & Citerior Gallia, & Gallia togata
 dicitur, fluvio Rubicone finitur, cuius basin Alpes efficiunt.
 [Germ. Das ist Italien so jaet lombardie genomet ward.] Cic. pro
 Lege Manil. inde quum se in Italiam recepisset, duabus Hyspa-
 nis & Gallia Cispina præsidit ac navibus confirmata. Cy.
 Cissimus, [German. Ein Stas in Caadta / host jaet
 Cissimopole,] Vibs est Cietæ apud Ptolemæum, quæ hodie
 Eplutisa appellatur.
 Cispennina Italia, à Catone in Orig. dicitur quæ respectu
 Romanorum cis Apenninum montem est: [Germ. Das Italia
 so der Stas Nien hiderst dem Berg Apennino getegen ist.] sicut
 Transpennina, quæ trans Apenninum est.
 Cistanthi, Populi sunt inter Scythas, qui Oceanum accolunt,
 Cimmeris vicini. Plin. lib. 6. cap. 13.
 Cista, sive Mater Memnonis, à qua Suforum cives Cistii dicti.
 Stephan.
 Cispinus, Mons in urbe Roma, Esquilina in regione, de nomi-
 ne Cispin dictus, ut inquit Festus. Var. lib. 1. de ling. Latinæ:
 Esquilinus est Cispinus mons sexticeps apud ædem Iunonis
 Lucinæ.
 Cissa, Ptolemæo, fluvius est Ponti, in ea parte, qua Cappado-
 ciæ coheret. Vulgò Quisa.
 Cisseus, sive Cisse, Rex Thraciæ, pater Hecubæ uxoris Priami, à
 quo Cisseus patronymicū: ut Hecubæ Cisseis, apud Euripidē.
 Cisthena, Pōponio libro primo, Vibs est Acolidis in Isthmo,
 qui est inter Elaidicum sinum & Idrum. A Plinio Cisthene
 vocatur lib. 5. cap. 30.
 Citarii, Populi Siciliæ, Autor Plin. lib. 3. cap. 4.
 Cithæron, [German. Ein Berg in Bantia dem Baccho zu-
 getiget.] per i nostrū, Mons est Bæotiz, teste Strabone, cuius
 radicem Alopis amnis alluit. Servius credidit alterum esse ex
 jugis Parnassi: quod omnium Geographorum iudicio secus se
 habet. Est enim Cithæron mons à Parnasso discretus, & ab eo
 plusquam triginta passuum millibus distans. Hic mōs Libero
 patri faceret erantunde etiam ibi ejus Orgia celebrabāt. Ovid. 3.
 Metamor. Vadit, ubi festus facienda ad sacra Cithæron Can-
 tibus & clara Bacchantum voce sonabat.
 Citharista, sive Citharistes, sive Citharistes, Promontorium Galliæ
 Narbonensis: testibus Ptol. lib. 2. c. 10. & Antonino, qui in suo
 Itinerario ab hoc promontorio Massiliam usque navigio tri-
 ginta millia passuum facit.
 Cithium, sive Cithium, Oppidum Cypri: unde Cithicus Zeno, sive
 Cithicus, apud Laert. lib. 7.
 Cius, sive Cius, Fluvius Thraciæ ex Pæoniis & Rhodope monte
 profluens, medium intersecat Hæmum, ut scribit Herod. lib. 4.
 & Fuit item Cius Bithyniæ oppidum, postea Prusias appella-
 tum. Hoc (ut testatur Strabo lib. 12.) Demetrius everit unā cū
 Mysica, hute vicina: atq; Prusiæ Zelæ dedit, qui utraq; iunxit

à ruinis excitans, Cium, à se Prusidæ: Myricam verò ab urere
 Apamiam nominavit.
 C ante L.
 Claron, sive Claron, Fons est juxta Celarnæ Phrygiæ oppidum, ab
 effectu sicut dictus, sicut enim idem est quod sicut. Hanc vicin-
 nus alter fons Gelon, sive sicut, hoc est, à videndo appella-
 tus. Refert Plin. ex Theophrasto lib. 31. cap. 2.
 Clampetrix, Locus Italiæ, in Brutis apud Plin. lib. 3. cap. 5.
 Clansus, sive Clansus, Stephano, Fluvius Campaniæ juxta Acerris
 urbem, crebris ejus inundationibus bona ex parte haustam:
 ut annotavit Servius in illud Virg. 2. Georg. vacui Clansus
 non equus Acerris. Plin. lib. 3. c. 5. Glanicum vocat, eundemq;
 esse testatur cum Lyri. Minutius intersecare. Stephanus Cla-
 nis appellat, Silurumque piscem ab eo Glanium vocari tes-
 timat. Plinio tamen Glanis Thuciz fluvius est juxta Ari-
 etium: de quo infra suo loco.
 Clarix, Populi sunt Thraciæ. Plin. lib. 4. cap. 11. in descriptione
 Thraciæ.
 Claros, sive Claros, Vulgò Calamo, Ionia civitas, Apollinis oraculo
 nobilis, juxta Colophonem. Hanc Manto Thuciz filia con-
 didit, fugiens Thebanorum victores Epigonos. Quæ quum
 patrie cladem lugeret & sustin, manantibus uterim lacryma
 fontem fecit: unde Claros, sive Claros, locus appellatus. No-
 archus vero auctor est, inde huic urbi nomen factum, quod &
 pollini per fortem Claros obtigit. Nam fortem ad huc Greci
 nominant. Hinc Apollo Clarus dictus est, qui illic & sanum
 habuit, in quo responsa, epota aqua & debantur. & Est & Cla-
 rus insula in mari Myrto, sicut Apollini sacra: de qua non
 nulli intelligunt illud Ovid. 1. Metamorph. mihi Dèphora
 tellus, Et Claros & Tenedos, Patrizæq; regia servit.
 Clarum oraculum, In Ionia fuit juxta Clarum oppidum, non
 procul à Colophone: à quo Clarius Apollo dictus est: ibi
 enim specus fuit & lacuna, cuius porta mira oracula reddita
 sunt: breviores tamen vira bibentium, sicut sicut. Hujus
 Plin. lib. 2. cap. 103. & alicubi Macrobius meminere.
 Claterna, à Pomp. Mel. lib. 2. numeratur inter oppida Picen.
 Claudis, sive Claudis, Nomen virginis Vestalis, quæ quum in suspi-
 cionem stupri venisset, & simulacrum matris Idææ in vado
 Tyberis haberet, ad comprobandam pudicitiam suam, seruit
 cingulo duxisset navem, quam multa hominum milia in se
 nequiverant. Eadem quum patrem triumphantem ab inimi-
 co Tribunopletis de curru detrahi animadvertisset, patre
 mota, in currum insiluit, patremque tam arde est amplexa, ut
 divelli non potuerit: quo facto populem tam aucter in Ty-
 bunum coactavit, ut illæ vitæ metuens desuere ab interit.
 Autor Valerius lib. 5. cap. 4.
 Claudis Plin. lib. 3. cap. 24. Nomen oppidum est, quod à Pro-
 lemæo Claudivium appellatur. Vulgò Cisterasberg.
 Claudis gens, tribus maxime cognominibus utitur. Nam &
 Pulchri, & Nerones, & Marelli nominantur, patres sunt
 Plebei & Nerones, plebei Marelli: nec minus multos ex
 plebei, quam ex patriciis, virtute præstantes, memore
 clares in republ. licet invenire, ex nobis commentatio ad
 Qu. Fratrem.
 Claudis familia, ab Appio Claudio Sabinò cognomen acce-
 pit, qui post exactos reges cum quinque milibus circum Ro-
 mam venit, partemq; urbis habitandam accepit. & Ex hac fa-
 milia fuit Appius Claudius Cæcus, qui viam Appiam duxit,
 & aquam Appiam in urbem duxit, Pythimque non urbem
 non esse recipiendum, sua Tententia obtinuit. Ex hac familia
 Nerones & Drusi originem traxerunt Nam Nerones Sabinum
 hippia fortes, & strenui dicuntur Drusi autem cognomi-
 nati à Claudio Druso, qui secus Druso Gallorum duxerit,
 minus sibi, & posteris hoc cognominis indidit. Autor Triquil-
 lus in Claudio. & Fuit & Appius Claudius Regillanus, unus
 ex Decemviris legibus scribis adis creatus, summa inter colle-
 gas auctoritate, qui post multa imperiose & crudeliter gesta,
 tadem Virginiæ amore captus, submissio quodam ex libero-
 rum numero, nomine Clodio, in servitutem tam assevere est
 conatus. Quare intellecta, accurrens è militia pater, exiguam
 cum filia colloquendi spatium petiit, eamq; paululum cura
 turbam abductam, quum alia ratione puosicam ejus & li-
 bertatem adversus Decemviri libidinem tueri non possit,
 non invitam interfecit: quo nomine Decemvir in carcerem
 conjectus, sibi manus intulit. & Præter hos fuit & Claudius
 Appius, Caudex eo nominatus, quod primus Romanis sa-
 tor fuerit caudices secandi, & classis conficiendæ. Hic Camba-
 ginenses Messana expulit. Hieronem prælio visum apud Sy-
 racusas, in deditionem accepit. & Fuit & Claudius Nero, Li-
 vii Sallinatoris in Cõsulatu collegâ, qui Afrubalem secundo
 bello Panico Annibali fratri suppeditas ferentem, acie superat-
 vit, occiditq; caput in fratis castra abiciendum curavit.
 Claudis a consuetudine dicebantur, quæ Claudius Pulcher in-
 tulit, ut ludis factis post scenam cõjectas lapidum, ut sicut

circumactam pelvim, ut veri tonitru speciem representaret. Vide supra BRONTEVM.

Claudianus, κλαυδιανος, Poeta Aegyptius, ut Graeci & Latini asserunt, & ipse de se testatur. Fiorit sub Theodosio, & Honorio Augusti. Scripsit de Raptu Proserpinae libros tres. Item laudes Honorii, Arcadii, Stiliconis, Olibri, & aliorum, cum aliquot inuectivis, patria fuit Alexandrinus, nobilissima urbe Aegypti. Quidam Florentini faciunt, sed falso. Autores Graeci, qui de poeta Claudiano scripserunt, Alexandrinum appellant, & antea ipse Nilum suum vocat. Ingenio excellenti fuit, maximeq; apto ad carmen componendam. Nam & adurgit sollicitus, variisq; figuris ac sententiis mirifice delectat. Hi ejus versus praecipuam laudem meruerunt, quos de laude & victoria principis Theodosii contra Eugenium Gallorum regem scripsit. Constat enim Theodosium ipsum parua manu contra ingentes Barbarorum copias dimicasse:

Te propter gladius Aquilo de monte procellis
Obruit adversas acies, revolutaq; tela
Vestit in aurores, & turbine reppulit hastas.
O nimium dilecte Deo, cui fundit ab antris
Aeolus armatas hyemes, cui militat aether,
Et coniarati veniunt ad classica venti.

Fuit & Claudianus Caesar, qui interfecit Caligula successit in imperio, vir inaudite crudelitatis, ut scribit Suet. in Claudio. Claudiani poetae Alexandrini meminit Suidas.

Claudiopolis, κλαυδιουπολις, Cappadociae urbs, cujus mentionem facit Plin. lib. 5. cap. 24.

Claudium, κλαυδιον, Verbs Italiae: gentile Claudianus, Steph.

Claudius, κλαυδιος, Nomen Romani Imperatoris, & Caligulae patris. Hic Britanniam insulam in dedicationem accepit, & Orcadas Romano adjecit imperio. Postremo ab Agrippina uxore venenato bolero sublatus est, ut Nero filius Imperio potui posset. Fuit & alius Claudius Romanorum item Imperator, qui Gothos Illyricum vastantes bello adortus, incredibili clade superavit. Unde in curia clypeum aureum, & in Capitolio auream sciam habere promeruit. Sed quum duobus ferè annis imperasset, apud Smyriam morbo interit.

Clausenburgum, Transylvaniae urbs.

Clausus, antea Claudius dictus, Rex fuit Sabinorum, qui post exactos reges, cum quinque millibus clientum & amicorum Romam venit, & susceptus, habitandam urbis partem suscepit: ab eo postea & tribus & familia Claudia vocata est, ut habetur apud Maronem libro 7: Ecce Sabinorum prisco de sanguine magnum Agmen agens Clausus, magni q; ipse agminis instar: Claudia nunc à quo diffunditur & tribus & gens.

Clazomenae, πεν. corr. κλαζομεναι, Verbs Ioniae Asiae, quam condidit Paralus. Haec prius Gyryna nominabatur, vicina Colophon: unde & Apollo Gyrynaeus dictus est apud Virgilium, quod ibi esset ejus oraculum.

Clazomeni, Insula ante Ioniā, quae & Marathusa, κλαζομενην dicitur: qua Clazomeni, κλαζομεναι, Ioniae populi originem traxerunt.

Clearchus, κλεαρχος, Nomen philosophi, qui Zenonis Citiensis scholam successit: hic Phani Alti filius, egregius pugil, quum Athenas venisset, Zenoni adhaerens, generose philosophatus est, & in ejusdem permansit dogmatibus. Hic quum valde pauper esset, mercenariam vitam agebat. Nocturnum quidem in horto aquam hauriebat: per diem vero in studiis exercitabatur. Unde Phreantes appellatus est, quasi pueros hauriens. Tradunt illum, quae à Zenone audierat, silibus bonum, & testis sibilibus perhibere solitum, quum pecunia non suppetere ad chartas emendas. Hujus insignis diligentia & aeterna censura abiit in proverbium. Nam quum aliquid summa cura, industriaq; elaboratum volumus significare, dicimus illud ad Clearchi lucernam esse vigilatum.

Clearchus, κλεαρχος, Mulieris nomen est apud Suid.

Clearchus, κλεαρχος, Philosophus fuit, cujus meminit Hieronymus contra Iovin. Fuit & alius hoc nomine Lacedaemontionum dux, hic dicebat exercitum Imperatorem plus, quam hostem metui debere. Autor Frontinus lib. 4.

Clemens histonius, scripsit de rebus & imperatoribus Romanis: item ad Hieronymum, de digitis Iocrae. Autor Suidae. Clemens item Alexandrinus praeful, Pantherii discipulus, Origenis praceptor, floruit sub Severo, & Antonino principibus Hieronymus & Eusebius lib. 6.

Cleobis, κλεοβις, Alter fuit ex Argiae sacerdotis filiis, qui cum fratre Bitone, quum iuncta mōarentur, jugum sibi, matrisque curram ad sanum pettravit. Pro qua liborum pietate mater superos precata est, ut filius praemium daret, quod longe maximum homini dari posset: à Deo. Post die itaque ambo inventi sunt in lecto mortui: tanquam ira dii iudicatio, majorem homini sollicitatem nō posse obtingere, quam fla-

tim ex hujus mundi eripi calamitatibus. Vide supra in dictione BITON.

Cleobulus, κλεοβουλος, Lyndius, Evagorae filius, unus ex septem sapientibus. Huic fuit filia nomine Cleobulina, alio nomine Eumetis dicta, quae versus hexametro enigmata quaedam conscripsit. Meminit puella hujus Plotarchus in convivio septem sapientum.

Cleocrisus, κλεοκριστος, apud Comicos taxatur ut mulierosus, & cinardus, & obscurus, & ut Cybeles filius. Nam in mythenis Rheae molles tantum intersunt. Unde id nominis contumeliae jaciebatur in cinardos ac molles & parum viros. Haec Suidas.

Cleodamas, κλεοδαμος, Thasius philosophus, Platonis tempore in geometria floruit. Alius Cleodamas Achaicus (Achaiae autem civitas est Thessalia) scripsit de cura equorum, autore Stephano.

Cleodora, κλεοδωρα, penul. proδ. κλεοδωρα, Nymphae nomen, matris Parasi, à quo Parasilus mons nomen accepit. Vide Caesium libro 16. capite 19.

Cleomachus, κλεομαχος, Magnesium pugil, qui in cinardi cujusdam & ancillae amorem incidens, quae à cinardo alebatur, cinardorum & orationem & mores est imitatus. Nam cinardica orationis primus inventor fuit Socrates, postea Alexander Aetolus, sed in soluta oratione Lysia etiam adhibito cantu. Autor Strabo.

Cleombrotus, κλεομβροτος, Pausaniae filius, Lacedaemoniorum dux, qui timens ne videretur cum Epaminunda hoste sentire, temere cum eo pugnavit, seque & patriam in praeterea dedit: nam & ipse vulneratus occubuit, & exercitus deletus est. Fuit & alter hujus nominis, Academicus sectae philosophus, qui cum libris Platonis, quibus ille animae immortalitatem astruit, relegisset, seipsum ex sublimi saxo praecipitavit, ut citius ab beatorum coetum perveniret. Cic. in Tusculan.

Cleomedes, κλεομεδης, Aliphalceus pugil fuit, incredibili corporis robore, qui quum Epidaurum quaedam pugilem interfecisset, victoriae praemio fraudatus, doloris impatientia infans factus est: Aliphalceamq; reversus, se in puerorum ludium recepit, apprehensamq; manu columbam, cui lectum innitebatur, mediam contregit, plurimosq; pueros ruina tecti oppressit. Quamobrem quum ad supplicium peteretur, se in sepulchrum quoddam coniecit, adductumq; operculum intus tara vi retinuit, ut ne à mulis quidem simul adnitentibus potuerit revelli. Conscio deinde scintilla sepulchro, Cleomedes neq; vivus inventus est, neq; mortuus. Consulto itaq; oraculo Apollinis quid de illo actum esset, responsum est: Vitimus Heroum Cleomedes Aliphalceus.

Cleomenes, κλεομενης, Lacedaemoniorum dux fuit, qui ab Antigono victus ad Ptolemum regem confugit, à quo primum magno in honore habitus, mox calamita casusdam Nicagorae regi suspectus redditus, in carcerem plenum captivorum conjectus est, qui omnes in lectu Cleomenis matris concurrentes vulneribus spontanea morte se tyranni crudelitati eripuerunt. Cujus facinoris quum Cleomenem autorem fuisse Ptolemus comperisset, mortuū excoarari iussit, & cruci affigi. Plura de hoc Plutarchus in vita ejus.

Cleon, κλεων, Cleonae filius, dux Atheniensium in republicae administratione adversari solitus Nicias Nicerati filio, qui datus in Thraciam cum exercitu, multas urbes cepit. Eum insectatur Aristophanes in Comedia, quae inscribitur avias: id est, Equites. Fuit & Cleon poeta, qui Argonautica scripsit: à quo argumentum Apollonius Rhodius mutuatus est, ut ejus enarrator scribit. Fuit item Cleon Halicarnassensis orator, qui Lysandro Lacedaemonio orationem composuit. Autor Suidas.

Cleone, κλεων, & Cleonae, natum, mediocre oppidum, distans ab Argis stadiis centum viginti: à Coriatho nonaginta, non procul à Nemaea sylva. Ovid. 6. Met. mor. humilesq; Cleonae, Et Nelea Pylus.

Cleonaeus, κλεωναειος, ut L. eo Cleonaeus, qui & Nemeus. Lucanus: Ille Cleonaei projecit terga leonis.

Cleonymus, κλεονυμος, Atheniensium dux fuit timidissimus, qui in praelio abjecto clypeo suos deseruit: unde & ψευδαιμος dictus est. Hunc insectatur Aristophanes in Nubibus.

Cleopatra, κλεοπατρα, Gerni. En. Kingin in Aegypti: en gess [Wab.] Aegypti regina, Aulerae filia, soror & uxor Ptolemæi ultimi, mulier impudicissima, à Caesare primum adamata: cui filium Caesariōnem peperit: deinde ab Antonio iussu uxoris loco habita fuit, relicta Octavia Augusti sorore. Postea victo apud Actium praelio navali Antonio, ad motus corpori aspidi-bus sese interemit. Stat. lib. 3. Syl.

Athias Aufonias Cleopatra catenas.

Cleopatra altera, quae ex Cosmesticis citatur à Galeno in lib. 1. de Compositione phar. cap. 1. mulier medicinae peritissima, quana

quam & Paulus Aegineta lib. 3. cap. 2. & Aëtius terrabibili 2. Ser. cap. 6. memorat. Nonnulli tamen hunc virum fuisse arbitrantur. Ab eo fit Cleopatrius, a, um, ut Cleopatrius dapes, apud Sidonium.

Cleopatus, Praefecti nomen apud Corinthios, cuius Plutarchus in Arato mentionem facit.

Cleophantus, Medicus, cuius meminit Plin. libro 24. cap. 16. ¶ Fuit & Cleophantus, p. d. ut Corinthius, ut scribit idem Plin. lib. 35. cap. 3.

Cleophon, κλεφών, Poëta tragicus Atheniensis, cuius nonnullae fabulae commemorantur à Suida.

Cleostratus, κλειστράτης, Antiquissimus philosophus, qui primus in Zodiaco signa Arietis, & Sagittarii deprehendit. Autor Plin. lib. 2. cap. 8.

Cleoxenus, & Democritus, κλεξένος, & δημοκρίτης, historiam de rebus Persicis scribere aggressi, quam ab illis inchoatam faceret se absoluisse Polybius Megalopolitanus. Autor Suidas.

Clethys, κλεθύς, uxorem habuit Pallenem Sithonis filiam, quae Thraciae urbi nomen dedit, Steph.

Clibanus, κλιβάνος, Mons est in extremis Italiae finibus, non procul à Lacino promontorio, cuius meminit Plin. libro 3. capite 10. ¶ Est item Clibanus oppidum Isaonicae, quae est Asiae regio, inter Ciliciam & Pamphylia sita: de quo idem Plin. lib. 3. cap. 27.

Clidemus, pen. prod. κλειδμύς, Scriptor antiquissimus fuit, cuius opus de plantis saepe citatur à Theophrasto. Scripsit & Protogoniam, quae citatur ab Athenaeo.

Clinias, κλεινίας, Musicus & philosophus sectae Pythagorae, qui si quando ad iram provocaretur, sumpta statim cithara, motus animi leniebat, haud aliter quam Achilles, quum iratus stabat ad litus, animi sui dolorem citharæ cantu leniebat. Autor Aelianus de Varia historia.

Clidius, κλειδίος, Ger. Eine auß dem nehm Musis so jren tieb haberen. Dñum vnd Herilgheit bringet. Vna Musarum ex novem, apud Heliodum in Theog. dicitur esse, à gloria, quod dicitur poetis gloria ex carmine nascatur.

Clithènes, κλειθένης, Primus ostracismi autor apud Athenenses, primusq; eo genere exiliis multatus. Vide Caelium lib. 21. cap. 44. ¶ Clithenem video, κλειθένης δὲ κλειθένης. Suidas refert, & ait convenire in eos qui laevi, derafaq; sunt cute. Nam is mos Clitheni, barba derafa semper esse, quo juvenis etià dum videretur. Effertur & ad hunc modum, κλειθένης ἀκαθάρτης, Clithene intemperantior. De cinædo & deliciis efforminatio.

Clitarchus, κλειτάρχης, Historicus fuit, & Alexandri Magni perpetuus in omnibus expeditionibus comes: cuius etià res gestas conscripsit, sed ea vanitate, ut fidem Historici non mereatur. Autor Quintilianus.

Clitellæ, Vide in APELLAT.

Cliternia, Pomponio libro 2, Italiae oppidum est, in tractu Apuliae ad Garganium montem, vulgò *Cliterno*. Ptolemæo Cliternum.

Clitomachus, penultima corrept. κλειτομάχος, Philosophus Carthaginiensis, Athenas venit, annos natus quadraginta, auctiviq; Carneadam, cuius & successor fuit, tres sectas sectatus: Academicorum, Peripateticorum, & Stoicorum. Supra quadraginta volumina conscripsit, de quo Cic. li. 3. Tuscul. mentionem facit. ¶ Clitomachus alter, Athleta, & Pancratiastes nobilis fuit, qui pudicitiae tantae fuisse dicitur, ut canes si forte coeuntes videret, statim vultum averteret: in convivio si quis sermo lascivus incidere, statim surgens abiret. Autor Aelianus de Varia historia.

Clitor, κλειτόρ, Oppidum mediterraneum Arcadiae, à quo vicinus fons Clitorius appellatur, ei qui gustaverit, vini fastidium inducens. Meminit hujus oppidi Ptolemæus libro 3. capite 16.

Clitumnus, Agri Falisci fluvius est, cuius aquae potatae, candidos faciunt boves. Autor Plin. lib. 2. cap. 103. Virgil. lib. 3. Rinc albi Clitumne greges, & maxima taurus Victimæ. Silius: Et lavat ingentem profundenis flumine sacro Clitumnus taurum.

Clitus, κλειτός, Mantii fuit filius, qui ab Aurora captus, nunquam postea apparuit. ¶ Fuit præterea Clitus inter præcipuos Alexandri Macedonis familiares, eidemq; charissimus, cum quod filius esset nunciis ipsius, cum quod ab illo in dubio vitæ discretione fuisset servatus. [Gerin. Eine auß dem geheimpten stündt des grossen Keyfers Alexander, weisheit er auch in etner wöten wuß jähentlich erlöset hat.] Hunc tamen in convivio quodam libentis in Persicos mores investum, rex jam remulentus spiculo trajecit. Cuius facti eum postmodum tanta coepit poenitentia, discussa jam ebrietate, ut totum triduum cibo abstinuerit, decreveritq; omnino inedia sibi necem consciscere, amicumq; optimè de se meritum ad inferos persequi. Tãdem ægrè admissa amicorum consolatione, qui Clitum jure occi-

sum asserabant, sumptuosissimo cum funere sepelivit. Historiam hanc vide latius apud Arrianum, Qu. Curtium, & Plutarchum in vita Alexandri.

Clonanthus, Vir Trojanus, Aeneas comes.

Clodia, Romana (à qua Cicero prædium emere volebat) copiosa & locuples femina fuit, de qua sic Cicero ad Attic. libro 13: Sed quando, inquit, Clodia Romæ futura est, & quid rem æstimas, eo profusus expecto: nò quin illud malum, sed & magna res est, & difficile certamen cum Cupido, cum locuplete, cum hærede.

Clodii forum, Italiae oppidum in octava regione, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 13.

Clodiorum familiam, à Clodio Aeneas socio dictam putavit Festus. Verius tamen est, Clodios (qui & Claudi dicuntur) à Sabinis ortum traxisse, nominisq; originem cepisse ab Appio illo Claudio, qui primus ex ea familia cum quinque ceteris nullibus se Romanos contulit.

Clodius, prænomine Publius, Adolefens fuit nobilis ex antiquissima Claudiolorum familia, sed civis factus, & nonnullis libidinis: ut qui & tres sorores per incestum polluit, & in sacris Bonæ deæ muliebri veste deprehensus sit. Hæc gravissimas cum Cicero inimicitias exercuit: cui, ut majus negotium facessere posset, Tribunatum plebis petiit: quem quam per leges obtinere non posset, quòd Patricius esset, eundem ex plebe se adoptandum dedit: atque ita tribunatum nactus, nò quævit, donec Cicero nem per vim civitate expelleret. Verum quam & Pompeio molestus esse crederet, & optatum quomque laeseretur, placuit Senatui Cicero nem ab exilio revocari: qui in urbem reversus, Miloniam auxilio inimici imperii suscepit: à quo etià Clodius ipse in via Appia fuit interfecit. De hoc sic scribit Cicero ad Attic. lib. 1: Credo inquit te audisse, quum apud Caesarem pro populo fieret, venisse eò muliebri vestitu virum, idque sacrificium quam virgines inflatissimè mentionem à Qu. Cornificio in senatu factam (si non princeps, ne tu forte aliquem nostrum putes) postea tem ex s. C. ad Virgines atque Pontifices relatum: idque ad illas nefas esse decretum: deinde ex s. C. Consules rogationem promulgasse uxori Caesarem nuntium remisisse. In hac causa P. Clodius ductus, operam dat, ut ea rogatio quam ipse fert, & fert ex s. C. & de religione, antiquetur. Hactenus Cicero. ¶ Fuit & Clodius Pulcher, orator Romæ inter patronos, simul cum Cicero in causa Scantii. Pædianus. ¶ Clodius cupulum meminit Plutarchus in Numa, qui temporum argumentum scripsit. ¶ Sex Clodius rhetor Siculus, Latine, Græcèq; eloquentia professor, male oculus, familiaris, ac præceptor M. Antonii triumviri, cuius meminit Cicero in Philip. & Terentius. ¶ Clodius Quirinalis Arelatensis, rhetor, Romæ docuit circa Neronis tempora, teste Eusebio. ¶ Clodius Albinus, dux Gallicani exercitus, post mortem Pertinacis principis ab exercitu imperator salutat, & à Severo juxta Lugdunum acie superatus. Autor Herodianus.

Clodia, Nobilis virgo Romana fuit, quæ cum aliis novulis virginibus Porcenæ Hetruscorum regi obsequia daret, custodiibus una cum reliquis virginibus incolamus ad fossas per Tyberim tranavit: Quamobrem Romani novam in femina virtutem novo honoris genere ornandam, statim ei equestrem in summa sacra via posuerunt. Autor Livius primo ab Urb. Hujus meminit Valer. libro tertio, capite de Fortitudine. Virgilius quoque circa finem libri octavi dicit: Et flavium vinculis innaret Clodia ruptis. Juvencialis: Quod miraretur cum Co dicit Marius, & quæ Imperii & fides Tiberinum virgo natavit.

Clodius, κλειδίος, Vnus è quinque ducibus Hæcatorum, qui cum quinquaginta navibus ad Trojam navigaverunt, ut scribit Homerus libro Iliad. 2.

Clota, Ptolemæo, Aestuarium maris in Britannia insula, cuius quoque terra spatium à Bodotria altero situario diremptum. Cornel. Tacit. in vita Agricola: Clotam vocat.

Clorhō, κλειρόν, Vn. parcarum, quæ humanæ vitæ flamma dispensat. Græcè κλειρόν, Circuvolve, neo, deitro. De his nonnihil Orpheus in hymnis, pluraq; tradita in magica sua, involuta & obscura, Hesiodus autem in Theog. Themidos illas facit, & Iovis: Clotho, Lachesis, & Atropos, & dicitur: ἡ κλειρόν ἔστι τὸ πρῶτον τῆς ζωῆς, καὶ τὸ δεύτερον τῆς ζωῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς ζωῆς.

Cluentius, Ex municipio Latino, accusatus à matre Sulla, quòd Oppianici vitrici interfecisset, defensus fuit à Cluone, cuius adhuc extat longè optima oratio pro Cluone.

Clunia, Oppidum est Hispaniæ in extremis Celtiberorum finibus. Vnde unus ex Hispaniæ citerioris conventibus Clunienis dictus est. Vulgò *Clunia real*. Sunt enim septem (siquis Plin. li. 3.) Carthaginensis, Tarracoenlis, Cæsaragustanae, Clunienlis, Asturum, Lucensis, Braccorum.

Clupæa, quæ & Clypea dicitur, vulgò *Clupia*, Civitas Africae propriæ.

proprie dicitur in promontorio Mercurii sita: ita dicta à clypei figura unde & Aspis dicitur, teste Solino, quod etiam annotavit Hermolans in Plinio, & Vadianus in Melam. Silius lib. 3: In clypei speciem curvatis turribus Aspis. Lucanus libro 4: Et Clupeam tenuit stationis littora notæ. Ptolemæus verò duas urbes proprioque collocat in Hermæo promontorio, quarum unam Clupeam, alteram Aspidem appellat. & Clupea etiam exiguus pisciculus est apud Plin. lib. 9. cap. 13, qui venâ quandam in faucibus Thyani erodens ipsum exanimat.

Clusini, Novi & veteres populi Hetruriz, Plin. lib. 3. cap. 5.

Clusinus. [Germ. Der Oon Iannus hat diesen Namen vom heidnischen heidnischen das man zu seiden zeit aus liden an sein Tempel beschloß.] Dicitur est Ianus, quod pace templi eius portæ clauderentur. Virg. 1. Aen. Claudetur belli portæ, furor impius intus sæva sedens super arma, & centum vincus æhenis.

Clusiolum, Oppidum Vmbriæ, quod interit: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

Clusium, Oppidum est Tusciæ mediterraneæ, ubi Postena Hetruscorum rex sepultus creditur. Plin. lib. 3. cap. 13. Vulgò Clusium.

Clymène, penul. cor. κλυμένη, Oceani & Tethyos filia, Iapeti uxor, teste Heliodo in Theogonia: de qua Virgilius libro 4. Georg. Inter quas Clymenc curam narrabat inanem. & Fuit & altera Clymene mater Phaëthontis, ut scribit Ovid. libro 1. Metam. quæ quum forma valeret, soli placuit, qui concubitu eius potitus, ex ea Phaëthontem, & sorores genuit. Ovid. lib. 1. Metam. Et tulit ad Clymenem Epaphi conivitæ matrem.

Inde Clymenis, idos, patronymicum & Clymenicus, à, um: ut Clymenica proles: id est Phaëthon. & Tertia fuit ministra Helenæ decoris oculis prædita, ut est apud Homer. lib. 3. Iliad. Hujus meminit & Ovidius in Epistola Helenæ ad Paridem: Cætera per socias Clymenem, Aethramque loquemur, Quæ mihi sunt comites, consiliumque dæ.

Clytemnestra, κλυταιμνήστρα, Nomen proprium uxoris Agamemnonis, quæ ob amorem Aegisthi adulteri virum occidit. Vnde etiam ab Oreste filio in patris ultionem fuit occisa: de qua Euripides in Oreste, & Homerus in Odyssa.

Clytia, κλυτία, vel Clytie, ex κλυτός, Vna fuit ex Oceani nymphis aliquandiu ab Apolline adamata, donec illa Apollinis cū Leucothoe concubitu Orchamo patri eius indicavit. Quare iratus Apollo, Clytiæ gravissimo odio prosequutus est. Illa verò amoris impatientia cibo & potu abstinens, manè orientem, & vesperi occidentem spectabat Apollinem: & quascunq; ille iter faciebat, Clytie oculis sequebatur. Vnde tandem fame & dolore consumpta, mutata est in heliotropium. Fabulam hanc refert Ovid. lib. 4. Metam.

Clytius, κλυτιός, Filius Laomedontis, & frater Priami, ut refert Homer. lib. 20. Iliad. & Est & Clytius, adolescentis nomē apud Virg. lib. 10. Aen. quem Cydon quidam in deliciis habuit.

Cnemides, κνημιδες, Oppidum Locrorum, ad sinum Oponium, secundum Daphnuntem, & regione Cæni Eubœæ promontori: à quo Locrorum quidam Epicnemidii cognominati sunt. Vide Strab. lib. 9. & Pompon. lib. 2. Plinio dicitur singulari numero, lib. 4. cap. 7.

Cnèus, κνήσος, per e scribitur, sed profertur per g. Prenomē fuit Romanis peculiare à nævo (ut voluit) tractum, quod eo prenomine precipuè nominarentur, qui nævum aliquè nascentes amulissent. Festus à Græco κνήσος dedit.

Cnidus, κνήδος, Vulgò Cnidus. Est urbs, in extremo cornu peninsulæ Cariz adhaerens, in qua Venus colebatur: unde Cnidia dicta est. Potest etiã scribi Cnidus per g. & Est & herba nomen, de qua Plin. lib. 21. cap. 16. Vnde Cnidium oleum, quod fit è grano cnidide de quo Plin. lib. 23. cap. 4.

Cnirpòlogus, κνιρπόλος, Aristoteli Hist. lib. 9. cap. 3. dicta quod κνιρπίδι est, Collos venetur. Gæza Culcilega. Avicula est achantylis magnitudine, coloris cinerei, ac distincti maculis.

Cnissæ, κνισσαί, Navale Megarorum juxta Peloponnesum. Stephanus.

Cnopurpòlis, κνοπούρησι, Ioniæ civitas, quæ alio nomine Erythra dicitur. Stephanus.

Cōstræ, sive potius Choatæ, Indiæ populi sunt, apud quos arbores in tantam altitudinem excreverunt, ut ne sagittis quidem queant adæquari. Autor Plin. lib. 7. cap. 2. Lucan. lib. 1: Aethera tangebent sylvas liquere Choatæ.

Coboris, insula est in sinu arabico apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Cobrys, κούβρης, Vrbis Thraciæ à qua fit gentile Cobytes, κούβητες. Stephanus.

Cocalus, κούκωλος, Siciliæ rex, ad quem Dædalus ex Creta fugit, quem illuc usq; persequutus est Minos Cretensium rex: sed à Cocali filibus (ut Aristoteles refert) interfectus est.

Cocanicus, Siciliæ lacus, ex quo saltem Cocanicum nominatur. Autor Plin. lib. 31. cap. 7.

Cocles, Nomen Horatii cujusdam Romani, qui Postenæ regi (ut docet Livius lib. 2. Decad. 1.) per Sublicium pontem transire conanti, solus hostium impetum sustinuit, donec à tergo pons à sociis frangeretur: quo fracto, se cum armis præcipitavit in Tyberim. Et licet læsus in coxa fuerit: Tyberim tamen tranando ad suos pervenit. Vnde est illud ab eo dictum, quæ in comitiis coxæ vitium objiceretur: Per singulos gradus admoñeor triumphi mei. Hujus meminit Valerius lib. 3. cap. 2. Virg. quoque Aeneid. 8: Illam indignanti similem, similemq; minanti Aspiceret, pòntem auderet quidd velere Cocles.

Coccyæ Alpes, Vide COTIÆ Alpes.

Coccythum, κούκωθον, Italiæ promontorium, quod Meridianam plagam spectans, Ionium, & Siculum mare discriminat. Polybius lib. 2. & Plin. lib. 3. cap. 10.

Coccytia, κούκωθία, Sacra erant, quæ fiebant in honorem Proserpinæ, quam Pluto rapuit: à Coccyo inferorum fluvio nominata. Autor Porphyrio in illud Horatii in Epod. Inuitus ut tu riseris Coccytia.

Coccytus, pen. prod. [κούκωθίς. German. Der jametach in der Hül. Polon. Kockielog jezera. Vng. Kokainak sivalmas folyo vez. Ang. Mawring.] Latine dicitur luctus: quo nomine dicitur est Inferorum fluvius à Styge profluens. Coccyus enim gemere ac lamétrari significat. Virg. 6. Aen. Coccyi stagna alta vides, Stygiamq; paludem. Claudianus: presso lacrymarum fronte sedet Coccyus, tacitis Acheron obmutuit undis.

Codanus, Sinus maris est ante Albim fluvium, totius Germaniæ maximus. [German. Der Dänmårdtschm Meerhof.] In quo sita est Scandinavia incompetæ magnitudinis insula. Plin. lib. 4. cap. 13.

Codanonia Pomponio, Insula est una ex Hemoisibus, earum, quæ in Codano sinu sunt, longè maxima: fortasse eadè gum illa quam Plin. Scandinaviam vocat. [German. Boitweges.]

Codeta, autore Festo, Dicta sunt ab antiquis loca trans Tyberim, quod in iis virgulta nasceretur equinis caudis similia.

Codrus, κούδρος. German. Ein König in Athen der sich gewürdigt hat / als des Baxerandens wofart datan stand.] Nomen proprium regis Atheniensis, qui pro patriæ salute certissimè se morti obiectavit. Responsum enim acceperant Peloponnesenses, ita demum se superaturos, si hostium regem nõ occidissent. Fefellit ergo eos habitu pauperis, eosque in suam necem per jurgia provocando, à nullo cognitus, fecit fidem oraculo: unde Virg. 5. Aeglog. - si quos aut Phyllidis ignes, Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri. Hujus tanta fuit nobilitas, ut locum fecerit proverbiali hyperbolæ. Nam quæ nobilitate cujuspiam volebat extollere, cum Codro nobiliorem esse dicebant. Generosior Codro, κούδρος κούδρου: aut, Antiquior Codro, κούδρος κούδρου. Per istoniam etiam dici poterit in istos, qui majorem fumosis imaginibus & natalium antiquitate gloriantur. & Hinc Codridæ dicti sunt Codri posterii.

Cœlæ, κούλα, Atticæ regiuncula est, Miltiadæ & Thucydidis sepulchris nobilitata: cuius meminit Marcellinus in vita Thucydidis.

Cœlestria, sive Syria Cœle, [κωλλοστρία. Ger. Die Ländschafft in Syrien so zwischen dem Dregin Libano und Amilibano gtegen ist.] Ea Syria pars est, teste Strabone lib. 16. quæ ultra Seleucidem in Aegyptum & Arabiam recedit, proprièq; ea quæ Libano, & Amilibano includitur. Ita dicta à cavitare, quam Græci κούλεστρίαν nominant. Pomponius Mela, lib. 1: Syria latè littora tenet, terrasq; etiã latius introfus, alius, aliusq; nuncupata nominibus: nam & Cœle dicitur, & Mesopotamia, & Damascene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudæa, & Sophene.

Cœlōs, κούλος, Thraciæ portus est, ubi Lacedæmonii ab Atheniensibus navali prælio superati sunt. Mela, lib. 2: Est & portus Cœlos Atheniensibus & Lacedæmonii navali acie decerentibus, Laconicæ classis signatus excidio. Quæ Pomponii verba nonnulli referunt ad prælium illud navale, quo Lacedæmonios vicerunt Athenienses, Thrasyllo, & Thrasylulo ducibus. Alii ad Alcibiadem referre malunt, quem Lacedæmonios juxta Thraciæ Cherronæsum navali prælio superasse, autores sunt Plutarchus & Iustinus.

Coemba, Ptolemæo est Gedrosiæ urbs, hodie Cambala, sive Cambala, regni caput.

Cœnoenium, Ptolemæo, Vrbis esse creditur Germaniæ, quæ vulgò Teubenburg vocatur.

Cœranus, κούρανός, Naufragus à Delphino servatus. Vide historiam apud Plutar. lib. 5. circa finem libelli: Vtrum terrestria aut aquantia plus sapiant.

Cœnis, κούνης, Heliodo, per te diphth. Fuit Teræ filius, frater Iapeti, & Typhœi, quos omnes uno partu à Tellure quinta luna genitos esse fabulatur Virg. lib. 1. Georg. Cœumq; Iapetumq; creat, sævumque Typhœa, Et conjuratos cœlum rescindere fratres.

g Cogamus,